ENGLISH IDIOMS TRANSLATED

INTO

GUJARATI, PART I & II,

One anna each,

can be had from

M. Mistri & Co., Fort, Bombay; Palanji P. Mistri, 207, Parsi Bazar Street; Mehta J.B & Co., Buleshwar; and Erachshaw Karani, Dhobitalao.

BY R. H. MISTRI,

EXHAUSTIVE NOTES

ON

LAMB'S TALES FROM SHAKESPEARE

Royal 12 mo., pp. 144.

an unrivalled edition,

Ans. 12

M. Mistri & Co., Publishers.

BY R. H. MISTRI,

Copious Notes

ON

Pope's Homer's Iliad, Book I,

with Text.

M. Mistri & Co., Publishers.

ENGLISH

IDIOMS TRANSLATED, PART II.

He paid the debt of nature yesterday, તે કાલે મરી ગયો.

I sounded him yesterday, મેં કાલે તેનો ગર લીધો ; કાલે મેં તેનો વીચાર જોઇ લીધો. [ગયો.

He looked blank, તે ઘણો શીકકો પડી ગયો ; તે ગભરાઇ

They kicked up a row, તેઓએ ગડબડ મચાવી.

I have an empire over him, મારૂં તેની સાથે ઘણુ ચાલેછે. [હોયછે.

Life has ups and downs, જીંદગાનીમાં દુઃખ સુખ તો

In the long run, લાંબી મુદતે. [વાલોછે.

He is true to the back bone, તે તદન આકીન

Was the guilt brought home to the prisoner? બંધવો ગુનેહગાર ઠરયો ? ; બંધવાનો વાંક સાબેત થયો ?

He laid violent hands on himself, તેણે આપઘાત કીધો.

Lay out a garden, બાગ બનાવવો.

Lay out a corpse, મુંડદું સચકવું.

He is of a stone (iron) build } તેપથ્થર જેવાબાંધાનોછે;
He is of a well-knit frame } તે ઘણા મજબુત બાંધાનોછે.

To go hand in hand, બગલમાં હાથ લઇ ફરવુ.
In cold blood, કારણ વગર.
Short and sweet, ટુંકું ને ટચ.
Nook and corner, ખુણું ખંટોલું.
He is a black sheep, તે ઘણો ખરાબ આદમી છે.
Such a conduct will savour of impudence, આવી ચાલ ચલણથી નફ્ટાઇ માલમ પડશે.
He got the upper hand over them, તે તેઓ ઉપર ફાવ્યો.
Can I get over this difficulty ?, આ મુશકેલી હું દુર કરી [શકીશ ?
I look upon you as my friend, હું તમને મારા દોસ્ત તરીકે ગણું છું.
He calls her daughter after her aunt, તેણે પોતાની છોકરીને તેની કાકીનું નામ આપ્યું છે.
I had no hand in it, એમાં મેં ભાગ લીધો ન હતો.
The dog is now set at large, કુતરાને હાલ છુટોમુકયો છે.
He is a gentleman at large, તે એક સ્વતંત્ર ગ્રહસ્થછે; તે કોઇની દરકાર કરતો નથી.
He lied down on the ground at full length. તે ભોંય ઉપર લાંબો થઇ સુઇ ગયો.
I joyfully closed with his proposal, મેં મોટી ખુશી સાથ તેની દરખાસ્ત કબુલ કીધી.
It is high time to go to bed, સુઇ જવાનો વખત થયોછે.
Slightest distress touched him to the quick, જરા કાંઇ થતું તો તેને ઘણુંજ દુઃખ લાગતું.

It is not within my reach, તે મારાથી થઇ શકે એવુ નથી.

He was backed up by witnesses, તેના કહેવાને સાક્ષીઓ તરફથી ટેકો મલ્યો.

I second Mr. Pestanji, હું પેશતનજીના બોલવાને ટેકો [આપું છું.

I quite go with you, હું તમારા મતને મલતો છું.

In due time, વખત સર ; મુદત સર.

Lay a wager, સરત બકો.

What led to his detection ? તે કેમ પકડાઇ ગયો ?

She is the would-be wife of my friend, તેણી મારા દોસ્તની સાથ પરણનારછે.

I shall introduce you to him, હું તેની સાથ તેમને ઓલખાણ કરાવીશ.

Doff your cap, ટોપી કાહાડો.

Don your cap, ટોપી પહેરો.

He slipped on his coat, તેણે દગલો ઉતાવળેથી પહેરયો; તેણે દગલો ઓરવી દીધો.

Don't go into a rage with me, મારી સાથે ગુસ્સે ના [થાવો.

Write in bold letters, ઉકલે તેવા મોટા અક્ષરે લખો.

They broke off the match, તેઓએ કાજ તોડયું.

Bridge of the nose, નાકનો દાંડો.

I am glad to cultivate your acquaintance, તમારી દોસ્તી કરવા હું ઘણો ખુશી છું.

To nip in the bud, ટુંકેથી ડામવું.

Be it so, એમ તો એમ.

To hang upon others, બીજાઓ ઉપર આધાર રાખવો.
He did the deed hand over head, તેણે તે કામ કરવામાં હુલકાઇ કીધી ; તેણે તે વગર વીચારે કીધું.
To bear a hand, મદદ કરવી.
For a good while, લાંબો વખત.
Hold out your hand, હાથ બાહાર કાહાડો ; હાથ લાંબો કરો.
Do not while away your time, તમારો વખત ગુમાવો નહીં.
How dare you look me in the face !, મારી સામે જોવાને તમે કેવી રીતે હીમત કરોછો !
He lives from hand to mouth, તેને ભવીષ્યનો વીચાર નથી ; તે જેટલું કમાયછે તેટલું ખરચી નાખેછે.
He shouted at the top of his voice, જેટલી મોટેથી બુમ પડાઇ તેટલી મોટેથી તેણે બુમ પાડી.
He has come to himself, તે સુધ્ધીમાં આવ્યો છે.
Look out, સંભાળો.
He is not himself at present, હાલ તેનો મીજાજ ઠેકાણે નથી.
This cost him his life, એથી તેનો જીવ ગયો.
You and yours, તમે અને તમારી બાઇડી ; તમે અને તમારૂં કુટુંબ.
Your better-half, તમારી બાઇડી.
I am not averse to the match, મારે એ જોડાની સામે કાંઇ અડચણ નથી.
She took the lead, તેણીએ આગેવાની કીધી.

Blow your nose, નાકમાંથી નીત કાહાડો. [જવું.
Answer the call of nature, ઝાડે ફરવા જવું ; વાડામાં
Not till too late, ઘણું મોડેથી.
Come what may, જે થાય તે ખરૂં.
I made no doubt of your consent, તમે હા પાડશો
એવી મારી ખાતરી હતી.
To draw upon the bank, બેંકમાંથી પૈસા લેવા.
Draw upon content, સંતોષી રહો ; સંતોષ રાખો.
Keep a good heart, ગભરાવો નહી ; ધીરજ રાખો ; નાસી-
પાસ ના થાવો.
By fits and starts, થોડું થોડું કરી.
Bravo ! * (બ્રાવો) શાબાશ ! Well done ! શાબાશ !
Turn your money to good account, તમારા પૈસાનો
સારો ઉપ્યોગ કરો.
The rainy season has set in, વરસાદ બેઠોછે.
Do it by hook or by crook, ગમે તેમ કરો પછી
સુરીતે કે કરીતે.
This is greater than that by half, આ પેલા કરતાં
દોઢ ગણુંછું.
Do you sell by the pound or by the seer ? તમે
રતલને હીસાબે વેચોછો કે શેરને હીસાબે ? [વેચુંછું.
No, I sell it by the dozen, નહીં, હું દજનને હીસાબે
I was about to speak so, એમ હું બોલવાનો હતો.

---

* Bravo નો ઉચ્ચાર જ્યારે "બ્રેવો" થાયછે ત્યારે તેનો અર્થ "લુચ્ચો માણસ" થાયછે.

He is far gone in music, તે ગાયણમાં બહુ ચલી ગયોછે ; તે ગાયણ પછવાડે બહુ ધ્યાન આપેછે.

The meeting was *broken up* at 5 p. m., સાંજના પાંચ વાગે સભા વીસરજન થઇ.

Our school broke up on the 21st of April for Summer Vacation, ગરમીની રજાને માટે અમારી સ્કુલ ૨૧મી એપ્રીલે બંધ થઇ.

He has not the heart to do it, તે કરવાને તેની છાતી નહીં ચાલે.

His mind is not at home, તેનું મગજ ઠેકાણે નથી.

Do not go out of compass, હદની બાહાર ના જાવો.

He labours under a mistake, તે ભુલમાં ગોતાં ખાયછે.

He formed a habit of doing things by halves, તેણે અડધું અડધું કામ કરવાની ટેવ પાડી.

He could not speak for tears, તેને રડવું આવ્યું તેથી બોલી શક્યો નહીં.

In case he should refuse to go, જો તે જવા ના કહે તો.

He is still under age, તે હજી વરસે પુગો નથી.

He is at heart a good man, તે ઘણોસરસ દિલનો આદમીછે.

I do not like his patch work, મને તેનું અબડ ગબડ કામ પસંદ નથી.

It is not in man to oppose nature, ખુદરત સાંમે થવા માણસમાં શક્તી નથી.

It is getting late, મોડું થાયછે.

He has his heart in a nutshell, તેનું દીલ મોટું નથી ; તે ઘણો બખીલછે.

He is like an anatomy, તે દીવાસલીની સલી જેવો છે.

Everybody should try to save his bacon, દરેક માણસે પોતાનો જીવ બચાવાની તજવીજ કરવી જોઇએ.

Authors should reckon upon much opposition, ગ્રંથકર્તાઓએ આગળથીજ ચેતી રાખવું જોઇએ કે તેઓની સામે ઘણા લોકો થશે.

How many mouths have you to feed ?, તમને કેટલાં જણના પેટ ભરવાં પડેછે ?

Who set him on to do it ? એમ કરવા તેને કોણે ઉસ કેર્યો. ?,

Has the story neither head nor tail ? વાતનું ધડ પુછડું છે કે નહીં ?

I had so in the heart, મારા મનમાં એમજ હતું.

Head or tail ? છાપ કે કાંટો.

I could make neither head nor tail of the matter, આ બાબતમાં મને મુદ્દલ સમજ પડતી નથી.

He has no pluck in him, તેનામાં કાંઇ દમ નથી ; તેનામાં ઝાઝી રામ નથી.

He is not so black as you paint him, તમે કહોછો તેવો તે ખરાબ નથી.

They represented the matter to them in false light, તેઓએ તેમને ખોટું ખોટું સમજાવ્યું.

Tuckaram took to his heels, તુકારામ ઉભી પુછડીએ નાઠો.

He is a well-to-do man, } તે દોડીયાંવાળો છે; તે
He is well off, } કાંઇ તંગીમાં નથી.

A father should never give the head to his son, બાપે પોતાના છોકરાને ફાવી જવા નહીં દેવો જોઇએ અથવા ઘણી છુટ આપવી નહીં જોઇએ.

It is all over with Vishnu, હવે વીશનું આવી રહયો; વીશનું પાસે હવે દોડીયાં ખલાસ થયાં.

Bapu has given himself up to pleasure, બાપુ હવે મજાહમાંજ રમી રહયોછે; બાપુ મજાહ કરેછે અને કામમાં ધ્યાન આપતો નથી.

Leave no stone unturned, કાંઇબી ઉપાય કરવાનો રહેવા દેશો નહીં; બને એટલી મેહનત કરજો.

He fell back, તેણે હારી ખાધું.

I lost my head on hearing his nonsense, તેનું ગાડું ઘેલું બોલવું સાંભલી મારો મીજાજ ગયો.

From verbal contest they came to blows, તેઓ બોલાચાલી ઉપરથી મારામારી કરવા મંડયા.

I have no money on hand, મારી પાસે હાલ કાંઇ પૈસા તૈયાર નથી.

I dashed off a letter this morning, મેં આજે સહવારે એક કાગજ ચીતરી કાહાડયું.

He ran through the fortunes of his father, તેણે પોતાના બાપનો પૈસો બધો ઉડાવી નાખ્યો.

He is one of the dregs of the class, તે કલાસનો

કચરોછે; તે વર્ગનો એક આલસુ છોકરોછે.

He is at the fag-end of the class, તે વર્ગમાં છેલ્લો રહેછે; તે દાખાહાથનો પેહેલો છોકરો છે.

He is penny wise and pound foolish, તે રૂપીઆ ખરચે છે પણ અડધીની કસર કરેછે.

I am ill *at* ease, મને હમણા કાંઇ ચેન નથી.

He is busy doing nothing, તે પોતાનો વખત નકામી ચીજ પાછલ ગુમાવે છે.

I caught the eye of him, મારી અને તેની નજર એક થઇ; મેં તેને જોયો અને તેણે મને જોયો.

Do not stand on ceremony please, મહેરબાની કરી કહેવા પુછવાની વારના જુવો.

At this he changed colours, એથી તે ગુસ્સે થયો; એથી તે ફીકકો પડયો.

I want to keep the secret to myself, હું તે છુપી વાત કોઇને કહેવા માંગતો નથી.

Iron-age, કલજુગનો વખત.

Golden age, સતયુગનો વખત.

The rule does not hold good in this place, આ જગ્યે તે કાયદો લાગુ પડતો નથી.

Take my word for it, હું ખાતરીથી કહું છું.

This boil has now come to a head, આએ ગુમડું હવે પાકી ગયું છે.

It is better to make it up, કજીઓ માંડી વાલો તો સારૂં.

They are running up the house, તેઓ ઘર ઉતાવળે બાંધ્યા જાયછે.

It is with you whether I go or not, મારૂં જવું નહીં જવું તમારા હાથમાં છે.

Mind, I do not catch you at copying again, સંભાલજો તમને ફરીથી કૉપી કરતાં હું પકડું નહીં.

This play draws a very good house, આ ખેલ થાયછે ત્યારે ઘણું લોક જોવા જાયછે.

You got me into trouble for nothing, તમે મને વગર ફોકટનો મહેનતમાં નાખ્યો.

This work will fall to me, આ કામ મારે ભાગે આવશે.

They fell to dancing, તેઓ નાચવા પડી ગયાં.

I cannot make out what you have written, તમે લખ્યુંછે તે મને ઉકળતું નથી. [થયો.

He failed to carry his point, તે પોતાની નેમમાં નિષ્ફળ

That is a catch-penny publication, તે ચોપડીના બનાવનારની મુળ મતલબ પૈસા કમાવાની છે.

Black-cattle, ગાય ભેંસ વગેરે ઢોર.

He is single, તે કુંવારોછો.

Time out of mind, ઘણો અસલનો વખત. [નથી.

I am out of conceit with it, મને તે હવે મુદ્દલ ગમતું

Squire Thornhill smoked Moses, સ્કવાએર થૉર્નહીલે મોઝીઝની ઠેકડી કીધી. [આપ્યા.

I paid him on the nail, મેં તેને તેજ વખતે રોકડા પૈસા

Drive the nail, ખીલો ઠોકો.

To hit the nail on the head, ખરી અટકળ કરવી.
Keep the wolf out of door, તંગી સામે સાવચેત રહો.
He is at his wit's end, તેની અકલ ખસી ગઇછે.
He has seen very little of the world, તેને દુનિઆ-દારીનો ઘણો થોડો અનુભવ છે.
I saw the bird on the wing, મેં તે પક્ષીને ઉડતાં જોયું.
Out of sorts, ભેલસેલ.
I am out of sorts to-day, આજે જરા મારા જીવને સારૂં [નથી.
To go the way of all the earth, મરી જવું.
I am driven to the wall, હું તદન હારી ગયો છું.
This took place in the wake of his father's death, આ બનાવ તેના બાપના મરણ પછી તરતજ બન્યો.
She was in a fix, તેણી તદન ગભરાઈ ગઇ અને શું કરવુ તે સુજયું નહીં.
He stopped short, તે એકદમ હોલ્યો અથવા અટકયો.
He blows hot and cold, તે એમબી બોલેછે તેમબી બોલેછે; તે ઘડીમાં એક વાત બોલેછે અને ઘડીમાં બીજી વાત બોલેછે; તે ઘડીમાં તરફદારી કરેછે અને ઘડીમાં સાંમો થાય છે; તેનામાં કાંઇ ઢંગ નથી.
The Burmese lost Burmah at a blow, બરમીશ લોકોએ બરમાહ બોલ બોલતાંમાં ખોયું.
The plot was blown up, તે કાવતરૂં ઉડી ગયું; તે કાવતરૂં ભાગી પડયું.
To turn a penny, દોડીયું કમાવું.

He has a feather in his cap, તે ફતેહમંદ નીવડ્યો છે.
Do not shew the white feather, બીહીકણપણું ના દેખાડો.
She is past the meridian of life, તેણી હવે ઘરડી થવા આવીછે; તેણીનો જુવાનીનો બાહાર જતો રહયો છે.
There is a coolness between us at present, હાલ જરા અમારી વચ્ચે બોલાચાલી નથી.
I will get him out of my way, હું તેને મને ખલલ કરતો દુર કરીશ.
His age touches close upon forty, તેને ચાલીશ વરસ થવા આવ્યાં છે.
He throws cold water on our pleasures, તે અમારી મજાહમાં ખલલ કરેછે; તે અમારા રંગમાં ભંગ કરેછે.
He always allows the grass to grow under his feet, તે હમેશાં કામ કરવામાં ઢીલ કરેછે; તે વખતસર પોતાનું કામ કરતો નથી.
To push hard, ઘણી બોહોસ કરવી.
Herculean task, ઘણું મુશકેલ કામ.
He is a Hercules, તે ઘણો જોરાવર માણસ છે.
Keep your own counsel, તમે તમારૂં સુજયું કરયા જાવો.
He is a little touched in the head, તેનું મગજ જરા ખસ્યુંછે; તેનું ભેજું જરા ચસકેલું છે.
Look me in the face, મારી સાંમે જુવો.
He improves considerably upon acquaintance, જેમ વધારે ઓલખાણ થતી જાયછે તેમ તે વધારે સારૂં માણસ જણાયછે.

His very moments are numbered, હવે તેની પળો ગણાઈ ચુકીછે; હવે તેનું મોહોત ઘણુંજ નજદીક આવ્યું છે.

At the very nick of time, } છેલ્લી પળે.
At the eleventh hour, } છેલ્લી ઘડીએ.

He trembled in his shoes, તે માંથાથી પગ સુધી ધ્રુજ્યો; તે ઘણો ગભરાયો.

Which is the shortest cut ?, સૌથી ટુંકો રસ્તો કયો. ?

My hair stood on end, મારા માથાના બાલ ઉભા થયા; મને ગુસ્સો ચઢયો.

To blow out one's brains, કોઈનું માથું ફોડી નાખવું.

Who carried the day?, કોણ ફતેહમંદ નીવડયું?; કોણ જીત્યું?

Make way for him, please, મેહરબાની કરી તેને રસ્તો આપો.

Set the heart at rest, જીવ ઠેકાણે રાખો ; ગભરાવો નહીં.

The coast was now clear, હવે બધી આફતો દુર થઇ.

I fall in with you, હું તમારા મતને મલતો છું.

I carry your advice in my head, મને તમારી શીખામણ યાદ છે.

Three months hence, આજથી ત્રણ મહના પછી.

To turn up the earth, જમીન ખોદવી.

To turn a deaf ear to one's words, કોઇ કહે ત્યારે કાને હાથ દેવા ; કોઇનું સાભંળવું નહીં.

He crampled up the paper, તેણે કાગજનો ડુચો કરી [નાખ્યો.

His letter cut me to the very soul, તેના કાગળથી મને બેહદ દુઃખ ઉત્પન થયું.

A drop in the ocean, ઘઉંમાં કાંકરો.

He dashed away a tear, તેણે આસું લુછી નાખ્યું.

He has not seen the fourtieth summer as yet, તેને હજી ચાલીશ વરસ થયાં નથી.

He led Olivia to the altar yesterday, કાલે તેને ઓલીવીયા સાથે લગન કીધા.

He gives a deeper colour to all the matters, તે ઘણી સહરાગાતથી વાતો કરેછે.

How did he take it? એથી તેને કેવું લાગ્યું ?

He reined in the horse, તેણે ઘોડો ઉભો રાખ્યો.

My mouth waters when I see it. હું જ્યારે તે જોવું છું ત્યારે ખાવાનું મન થાયછે.

There is still room for improvement; હજી સુધારો ઘણો કરવાનો બાકી રહયો છે.

They chuckled in their sleeves, તેઓ મનમાં ઘણા [મગન થયા.

I am not in your good graces, મારા ઉપર તમારી મેહરબાની નથી.

His star is in the ascendant, તેનો દહાડો ઘણો ચહડતો છે.

He is in the zenith of triumph, તે હાલ ઘણો ફાવેછે.

Keep the seal on your lips, તમે મુંગાજ રહેજો.

He wants to worm out the secret from me, તે મારી પાસથી છુપી વાત જાણી લેવા માંગેછે.

They added oil to the flames of his anger, તેઓએ તેનો ગુસ્સો જાણી જોઇ વધાર્યો.

I am yours body and soul my dear, મારા પ્યારા હું તારોજ છું.

Golden-ointment, લાંચ.

Golden opportunity, અચ્છી ટક.

Chicken-hearted, બીકણ.

Night-mare, સ્વપ્નો.

Do not take it ill, મનમાં ઓછું ના લાવતા; અપમાન ના લેતા

You are in the right, તમે કહો છે તે ખરૂં છે.

He is in the wrong, તે કહે છે તે ખોટું છે.

Coat-of-arms, બખતર.

Attic-room, કાતરીયું.

He is little touched in his attic-story !, તેનું કાતરીયુ (મગજ) જરા ગેપછે !

This will *do*, બસ; એટલું બસ થશે.

The time hangs heavily on our hands, અમારો વખત ઘણો મુશકેલાઇથી જાયછે; અમને વખત ઘણો ભારી લાગેછે.

I ate my fill this morning, મેં સહવારે પેટ ભરી ખાધું હતું.

I gazed my fill, મે પુરંતુ જોઇ લીધું.

He slept his fill, તેણે ખુબ ઉંઘ કાહાડી.

Can you play *at* draughts ? તમને દામ રમતાં આવડે છે?

His bosom throbs no more, તેની છાતી ધપકતી નથી; તે મરી ગયો છે.

He rules with a rod of iron, તે ઘણો જુલમથી રાખેછે; તે ઘણો જુલમ ગુજારેછે

To surprise an enemy, દુશમન ઉપર છાપો મારવો.

To clear *up* the mystery, છુપો ભેદ ખુલ્લો કરવો.

In broad day light, ધોળે દીવસે.

Mother tongue, પોતાની બોલી; પોતાની ભાષા.

This thought is still running in your head, હજી તમારા મનમાં એજ વીચાર છે. [મુકી.

He ran his goods up, તેણે પોતાના માલની કીમત વધારી

Off-hand lecture, આગલથી તૈયારી કર્યા વગર તેજ વખતે કીધેલું ભાષણ.

He made off, તે નાહાસી ગયો.

Be off, દુર થાઓ. [તેણે તેને ઠાર કીધો.

He made away with him, તેણે તેને મારી નાખ્યો;

The boy stood firm, તે છોકરાએ પોતાનો બોલ ફેરવ્યો નહીં.

I had no hand in it, હું કાંઇ એ વિષે જાણતો નથી.

He is brought down, તે હવે નરમ ઘી જેવો થયો છે.

I shall try to bring it about, હું તે બનાવવાની તજવીજ કરીશ.

Clive made over the sum to the charity-fund, કલાઇવે તે રકમ ધરમખાતામાં આપી દીધી.

Good books always sell, સારી ચોપડી હંમેશ ખપી જાયછે.